

A בס"ד
Sukka 13
Intro
Today we will learn בע"ה of דף יג of סוכה
Some of the topics we will learn about include the following:

What types of bundles are permitted, or forbidden to use as סכך, and how many pieces are considered a bundle.

What type of מרור can be used for the מצוה on פסח?

A

What types of bundles are permitted to use as סכך and how many pieces are considered a bundle

What type of מרור can be used for the מצוה on פסח?

B The status of stems and other non-edible portions of produce

Some of the key terms and concepts we will learn about include:

שם לווי - an accompanying name. When a modifier is added to the name of something, it indicates a specific variety of that species.

אזוב - Hyssop. There are four times the תורה requires אזוב: It is burned with the פרך אדומה, it is used to sprinkle the water on the טמא person, it is used to sprinkle blood on the מצורע, and it was used to put blood on the doorposts when the Jews left Egypt.

B

The status of stems and other non-edible portions of produce

שם לווי

אזוב

C צריפי דאורבני - a hut made from willows. רש"י says bird hunters would make them and sit in them while waiting for their prey. The bottoms were braided together and held with ropes and their tops would be bent towards the center and tied together with a rope.

ידות - Handles. Food can become טמא even if the 'handle' of the food, like the stem, touches the טמא thing as well.

טומאת אהל - the טומאה transferred by being under the same roof as something טמא.

C

צריפי דאורבני

ידות

טומאת אהל

1 So let's review...

The Gemara continues to discuss valid and invalid סכך and quotes 2 cases similar to our משנה on the previous Daf, which ruled that bundled סכך may not be used מדרבנן. However, אמר רב גידל אמר רב - האי אפקותא דדיקלא מסככין בהו - Shoots from the base of a palm tree can be used as סכך. Similarly, אמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא - הני דוקרי דקני מסככין בהו - Stalks of cane plants can be used as סכך. - אע"ג דאגידי - Even though these plants appear bound, as they grow in a cluster, they are כשר, because - אגד בידי שמים לא שמייה אגד - A bundle that is made by Heaven and occurs naturally is not considered a bundle. - אע"ג דהדר אגידי להו - Even if he then ties them up, they are still כשר because - איגד בחד לא שמייה אגד - A single item bound to keep it tight is not called a bundle.

1 מדרבנן Bundled סכך may not be used

אמר רב גידל אמר רב האי אפקותא דדיקלא מסככין בהו

אמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא הני דוקרי דקני מסככין בהו

Stalks of Cane plants

Even though these plants appear bound as they grow in a cluster - they are כשר

אע"ג כחך לא שמייה אגד

2 Having quoted אמר רב חסדא in the name of שילא בר רבינא, the Gemara quotes him again.

הני מרריתא דאגמא - אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח - Maror from the marsh, which רש"י says is אגם - a type of lettuce. The Gemara questions this from a משנה regarding אדומה; וזוהי אדומה דאגמא... ולא אוזב ולא אוזב יון ולא אוזב שיש לו שם לווי When the תורה says to use אוזב - hyssop, only what is referred to as simply אוזב can be used, and not something that has an additional modifying name, as אוזב יון, etc. So too, מרריתא דאגמא should not be valid for the Mitzvah?

2 אמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא הני מרריתא דאגמא אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח

hyssop

כ"כ אדומה ?

ו'אוזב' ולא אוזב יון ולא אוזב שיש לו שם לווי

מרריתא דאגמא

לש אוזב

3 The Gemara offers 2 answers - אמר אביי כל שנשתנה שמו קודם מתן תורה ובאתה תורה והקפידה עליה בידוע שיש לו שם לווי Anything that was known by a modified name before the תורה was given, and then the תורה mentions it by its simple name, the Totah is excluding all those with a שם לווי. However, מרריתא דאגמא was always known as simply מרור, and is therefore not excluded.

3 אמר אביי כל שנשתנה שמו קודם מתן תורה ובאתה תורה והקפידה עליה בידוע שיש לו שם לווי רבא אמר הני מרריתא סתמא שמייהו והאי דקרי להו מרריתא דאגמא משום דמשתכח באגמא

רבא אמר הני מרריתא סתמא שמייהו והאי דקרי להו מרריתא דאגמא משום דמשתכח באגמא רבא says marsh maror is actually just simple מרור. It is only referred to as marsh maror to identify its location.

Review

4 The Gemara clarifies how many pieces bound together are considered a bundle.
 אמר רב חסדא
 איגד בחד לא שמייה אגד
 A bundle of one is certainly not considered a bundle.
 שלש שמייה אגד
 A bundle of three is certainly considered a bundle.
 - שנים מחלוקת ר' יוסי ורבנן
 A bundle of two is a Machlokes whether it's considered a bundle regarding the אגוד used for the פרה אדומה - because the Posuk in בא פרשת says;
 ולקחתם אגודת אגוד -
 You shall take a bundle of אגוד to put blood on the doorposts the night before leaving Egypt. We derive from there that whenever the Torah requires אגוד, it must be a bundle.

4 *How many pieces bound together are called a bundle by the פרה אדומה*
 אמר רב חסדא
 איגד בחד - לא שמייה אגד
 שלש - שמייה אגד
 שנים - מחלוקת ר' יוסי ורבנן
ולקחתם אגודת אגוד
We derive from here that whenever the Torah requires אגוד, it must be a bundle

5 After a brief discussion the Gemara concludes as follows:
 The משנה says שלשה גבעולין ובהן שלשה קלחים, three sprigs which each have three stems, one stem per sprig.
 ר' יוסי holds;
 תחילתו שלשה לעכב
 ושיריו שנים
 ושיריו אחד פסול
 We must start out with three stems, but if one falls out later and only two stems remain, it is still valid for use. However, if only one is left it is invalid.
 The רבנן hold;
 תחילתו שלשה למצוה
 תחילתו שנים
 ושיריו אחד כשר
 We should start out with three, but we can start out with at least two as well. And if later only one remains it is valid
 The Mishnah also says;
 וגרדומיו כל שהוא
 Even if only stubs remain, it is still okay.
 =====

5 *שלשה קלחים ובהן שלשה גבעולין*
 ר' יוסי תחילתו שלשה לעכב ושיריו שנים ושיריו אחד פסול
 רבנן תחילתו שלשה למצוה ותחילתו שנים ושיריו אחד כשר
וגרדומיו כל שהוא
Even if only stubs remain - it is still good.

6 The Gemara continues to discuss bundles of סכך.
 ר' אבא said that צריפי דאורבני, huts made from willow branches, can be used as סכך after the upper knots are untied. Even though they are still tied at the bottom, רב פפא says they are valid if the lower knot was untied. The strands of willow are only braided and not actually tied together. רב הונא בריה דרב יהושע says even if the bundles are still tied at the bottom they are valid as סכך because כל אגד שאינו עשוי לטלטלו לא שמייה אגד, a bundle that cannot be carried is not considered a bundle.
 =====

6 *צריפי דאורבני can be used as סכך after the upper knots are untied*

 רב פפא it is valid if the lower knots are untied
 רב הונא בריה דרב יהושע even if the bundles are still tied at the bottom because כל אגד שאינו עשוי לטלטלו לא שמייה אגד

7 The Gemara continues;
 א"ר אבא אמר שמואל
 ירקות שאמרו חכמים אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח
 פוסלין בסוכה משום אויר
 Actually vegetables that may be used for Maror are סכך פסול -
 invalid סכך, because they are טומאה, since they are a food.
 Now, as the Gemara rules on דף י"ז,
 טפחים סכך invalidates the Sukkah at a width of four
 However, אויר - an open gap of space invalidates the Sukkah at a
 width of three טפחים.
 Therefore these vegetables will invalidate the Sukkah at a
 width of three טפחים,
 מ"ט כיון דלכי יבשי פרכי ונפלי
 כמאן דליתנהו דמי
 Since they will very soon dry up and crumble, they are consid-
 ered non-existent.
 =====

7

א"ר אבא אמר שמואל
 ירקות שאמרו חכמים אדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח
 פוסלין בסוכה משום אויר

 Vegetables that may be used for Maror are actually סכך פסול	 סכך פסול invalidates the Sukkah at a width of four טפחים	 these vegetables will invalidate the Sukkah at a width of three טפחים
---	--	---

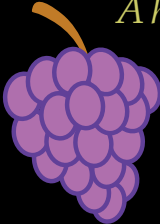
כיון דלכי יבשי פרכי ונפלי
 כמאן דליתנהו דמי

8 The Gemara next discusses the Halachah of יד - which means
 that a handle of something - for example, the stem of a grape,
 is considered part of the fruit to acquire and transmit טומאה.
 However, that is only with grapes meant to be eaten, because
 the יד is useful, and serves the need of the fruit.

8

יד

A handle or stem of a fruit
 is considered part of the fruit
 and can acquire
 and transmit
 טומאה

because it serves the needs of the fruit

9 Therefore, the Gemara says;
 הבוצר לגת אין לו ידות -
 Grapes harvested to make wine - its stem does not have a יד,
 because
 דלא ניחא ליה דלא נימציייה לחמרייה -
 He'd rather not have it there, because it will absorb some of the
 wine - not only not useful, but detrimental.
 However, there is a Machlokes regarding
 הקוצר לסכך -
 Stalks of grain harvested for סכך. The grain is a food and מקבל
 טומאה, and therefore סכך פסול - while the straw which is the
 סכך כשר - the refuse, is not טומאה, and is therefore כשר.
 says; רב מנשיא בר גדא אמר רב הונא
 הקוצר לסכך אין לו ידות
 The straw is not a יד of the grain, because it does not serve the
 grain, since he has no need for the grain - and the grain is
 actually detrimental in its present use as סכך. As Rashi points
 out that before threshing it is סכך כשר, only because the straw is
 the majority. However,
 רבי אבא אמר רב הונא holds
 הקוצר לסכך יש לו ידות
 The straw is a יד of the grain, because the grain is useful in its
 present use,
 - דלא ליבדרן So that the straw does not scatter.

9

הבוצר לגת אין לו ידות
 דלא ניחא ליה דלא נימציייה לחמרייה
 He'd rather not have it there

הקוצר לסכך

The grain is a food and מקבל טומאה and therefore סכך פסול		The straw is the פסולת and is not טומאה and is therefore סכך כשר
--	---	---

רבי אבא אמר רב הונא הקוצר לסכך יש לו ידות the grain is useful in its present use, - דלא ליבדרן So that the straw does not scatter	רב מנשיא בר גדא אמר רב הונא הקוצר לסכך אין לו ידות since he has no need for the grain
---	---

10 The Gemara cites a ברייתא which discusses whether branches with figs, vines with grapes, straw with grain, and palm branches with dates can be used as סכך.
 The תנא קמא says;
 אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה
 ואם לאו פסולה
 They can only be used if the non-edible portions are greater than the food portions.
 - אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות ועל האוכלין
 They can only be used if the non-edible portions are greater than the food portion AND the handles combined.

10

ברייתא
Can Branches with Figs, Vines with Grapes, Straw with Grain, and Palm branches with Dates be used as סכך

אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות ועל האוכלין <i>if the non-edible parts are greater than the food portions AND the handles combined</i>	תנא קמא אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה ואם לאו פסולה <i>if the non-edible parts are greater than the food portions</i>
--	---

11 The Gemara assumes their reasoning to be that אחרים hold יש להן ידות - the יד is part of the פרי - and the תנא קמא holds אין להן ידות - the יד is not part of the פרי -
 The Gemara explains:
 ר' אבא, who said ידות לסכך יש לו, must certainly follow the opinion of אחרים, and cannot be reconciled with the opinion of the תנא קמא.
 However, even רב מנשיא בר גדא, who said אין לו ידות לסכך, would in this case agree with the opinion of אחרים. Because, the Braisa is speaking of a case where שקוצצן לאכילה ונמלך עליהן לסיכוך -
 It was initially cut to eat, when it did acquire a יד דין, and therefore, even when he decided to use it for סכך, it does not lose its יד דין. Whereas the תנא קמא holds בטלה לסיכוך - it does lose its יד דין.
 This discussion continues on the next Daf.

11

יש להן ידות	אין להן ידות
↑	↑
ר' אבא who said הקוצר לסכך יש לו ידות certainly follows the opinion of אחרים	רב מנשיא בר גדא who said הקוצר לסכך אין לו ידות would agree with the opinion of אחרים
↓	
שקוצצן לאכילה ונמלך עליהן לסיכוך	
אחרים יש להן ידות	תנא קמא אין להן ידות
<i>כיון דנמלך עליהן לסיכוך</i>	
<i>בטלה לסיכוך</i>	